

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Liberal Arts, University of Phayao

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ปี 2565

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. กระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน	3
1.1) แผนผังกระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยฯ	4
1.2) ขั้นตอน และ กระบวนการจัดทำแผนป้องกัน 4 ข้อ	5-7
2. เค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยฯ	8
2.1) รายละเอียดเค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยฯ ข้อที่ 1-6	9-13
2.2) แผนภาพ การอพยพหนีไฟ	14
2.3) รายละเอียดเค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยฯ ข้อที่ 7-8	15
3. ภาคผนวก	
3.1) บัญชีรายชื่อหน่วยงานที่ต้องติดต่อ กรณีเกิดอัคคีภัย	16
3.2) แบบตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย	17
3.3) แผนอพยพหนีไฟของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	18-19
3.4) ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง	20
3.5) แผนผังเส้นทางอพยพหนีไฟ ตึกคณะศิลปศาสตร์	21-23

กระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

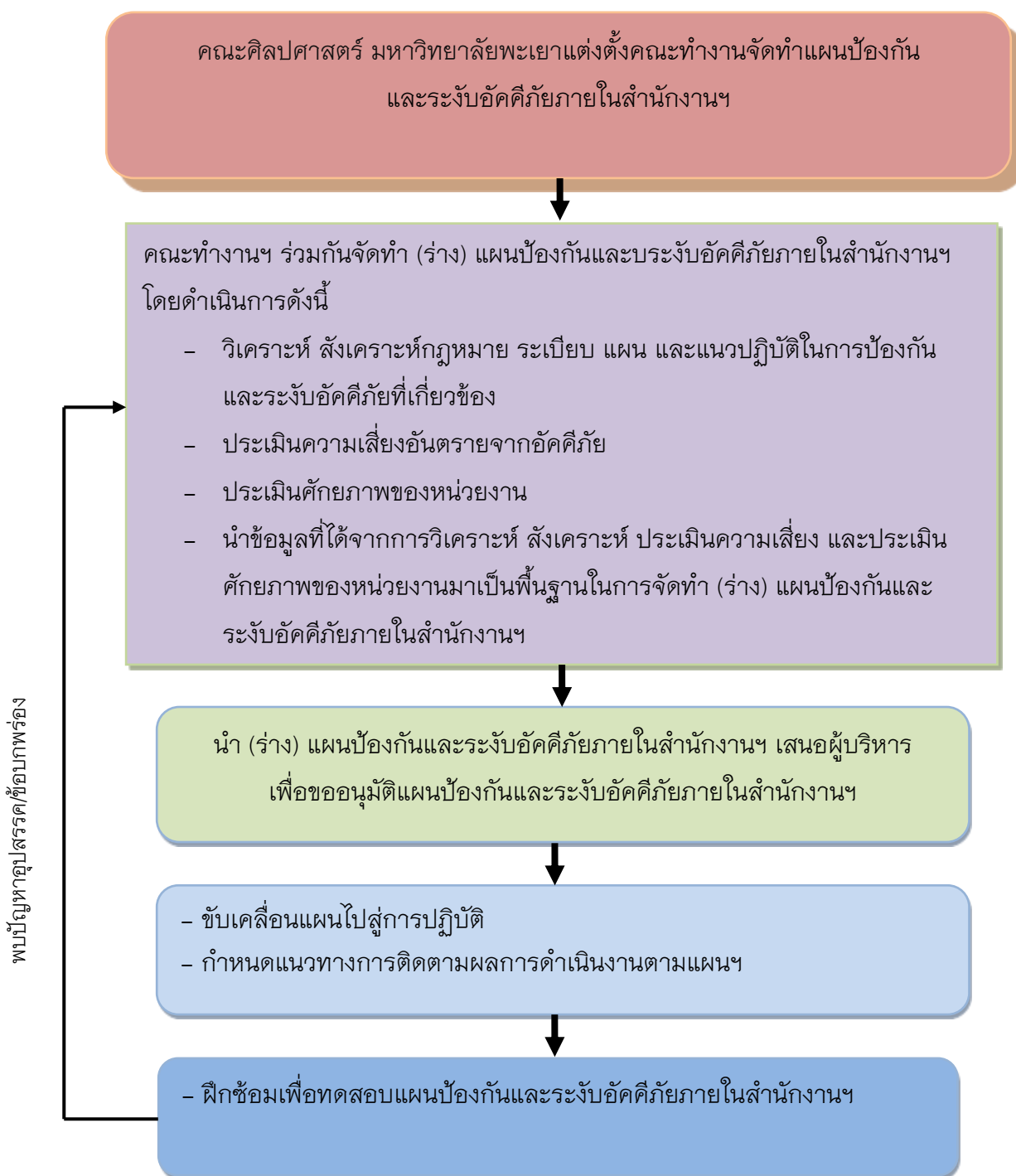
ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ สารเคมี และวัตถุอันตรายมาใช้ในกระบวนการผลิต การก่อสร้าง และการบริการ แต่ยังคงขาดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจควบคู่กันไป ทำให้ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ก่อให้เกิดอันตรายจนได้รับบาดเจ็บ พิการ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต ซึ่งการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่มีมาตรฐาน เป็นมาตรการสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความปลอดภัยในการทำงาน

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 มาตรา 3 จึงกำหนดให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และกิจการอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงจัดให้มีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยกำหนดให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.2555 ข้อ 4 ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการ เช่น จัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการบรรเทาทุกข์ ฯลฯ

การจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้เป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง อันจะเป็นการสร้างหลักประกันด้านความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ให้ได้รับความปลอดภัยจากอัคคีภัยที่อาจจะเกิดขึ้น โดยมีหลักการพื้นฐานคือรายละเอียดของแผนสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด และการบูรณาการความร่วมมือกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการยอมรับ สร้างความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ นำไปสู่การได้มาซึ่งแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ควรเสริมสร้างกระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยอย่างมีส่วนร่วม ดังนี้

กระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

สำหรับรายละเอียดกระบวนการดำเนินงานจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. **การแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา** เพื่อให้เป็นเวทีในการบูรณาการความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกส่วน/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนป้องกันป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ โดยกรณีกิจการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ควรมียอดประกอบ ดังนี้

- ประธานคณะทำงานฯ: คณบดีศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- คณะทำงานฯ: ผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ทุกส่วนงาน
- คณะทำงานเจ้าหน้าที่: เจ้าหน้าที่ของคณะศิลปศาสตร์ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่

2. **การจัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ**

คณะทำงานฯ ร่วมกันจัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ โดยดำเนินการดังนี้

1) **วิเคราะห์ สังเคราะห์กฎหมาย ระเบียบ แผน และแนวปฏิบัติในการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่เกี่ยวข้อง** เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและขอบเขตแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ แผน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.2555 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

2) **ประเมินความเสี่ยงอันตรายจากอัคคีภัย**

การประเมินความเสี่ยงอันตรายจากอัคคีภัยให้ประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย (การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย.กระทรวงมหาดไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, ธันวาคม 2556) ซึ่งได้กล่าวว่า “ความเสี่ยงจากสาธารณภัย” หมายถึง “โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัย ทั้งต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใด ชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต” สามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ได้แก่ ภัย ความล่อแหลม ความเปราะบาง และศักยภาพ

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (DR)} = \text{ภัย (H)} \times \text{ความล่อแหลม (E)} \times \text{ความเปราะบาง (V)}$$

$$\text{ศักยภาพ (C)}$$

- ภัย (Hazard) คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

- ความล่อแหลม (Exposure) คือ การที่สิ่งใดๆ ก็ตามมีสถานที่ตั้งอยู่ภายในอาณาบริเวณพื้นที่ที่อาจจะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้นๆ ได้ เช่น ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยทรัพย์สิน อาคารบ้านเรือน กิจกรรมร้านค้า หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจจะเกิดภัย

- ความเปราะบาง (Vulnerability) คือ ปัจจัยหรือสภาวะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการป้องกันตนเอง หรือไม่สามารรถรับมือกับภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น หรือกระทั่งไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น หรือแม้กระทั่งไม่สามารถฟื้นฟูชีวิต สังคม และสภาพแวดล้อมได้ อย่างรวดเร็วจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ เช่น โครงสร้างอาคารไม่แข็งแรง ไม่มีความรู้ในการรับมือกับภัย ความขัดแย้งในชุมชน ฯลฯ

- ศักยภาพ (Capacity) คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใดๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น ชุมชนมีความรู้ในการช่วยเหลือตนเองและสามารถรับมือกับภัยต่างๆ ได้ ความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เป็นต้น การประเมินความเสี่ยงอันตรายจากอัคคีภัยจึงเป็นกระบวนการที่ช่วยประเมินระดับความเสี่ยงที่ชุมชนหรือสังคมมีต่ออัคคีภัย โดยมีการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในด้านที่เกี่ยวข้องกับภัย ความล่อแหลม และความเปราะบางที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ ทรัพย์สิน การบริการ การดำรงชีพ สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ

๓) ประเมินศักยภาพของหน่วยงาน ในการประเมินศักยภาพของหน่วยงาน ให้คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาทำการประเมินศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงานในการจัดการอัคคีภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติโดยเร็วได้มากน้อยเพียงใด โดยหน่วยงานควรรวบรวมข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- ข้อมูลบุคลากร เช่น รายชื่อบุคลากรของแต่ละส่วน/ฝ่ายที่ปฏิบัติงานประจำของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัย (ถ้ามี) ฯลฯ

- ข้อมูลเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย เช่น เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ รถน้ำดับเพลิง อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector) อุปกรณ์แจ้งเตือนเพลิงไหม้ (Fire Alarm) อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ฯลฯ

- ข้อมูลหน่วยงาน เช่น แผนผังอาคาร สถานีดับเพลิงใกล้เคียง โรงพยาบาลใกล้เคียง สถานีตำรวจใกล้เคียง อ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำสำหรับดับเพลิง มูลนิธิ/องค์กรสาธารณกุศลใกล้เคียง พร้อมสถานที่ติดต่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ กรณีเกิดอัคคีภัย ฯลฯ

๔) นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินความเสี่ยง และการประเมินศักยภาพของหน่วยงาน มาเป็นพื้นฐานในการจัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ยึดหลักการสำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของทุกส่วน/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และการปรับปรุง/แก้ไข/พัฒนาแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ดังนี้

๔.๑) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาควรกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละภารกิจในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากอัคคีภัยตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ อย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ

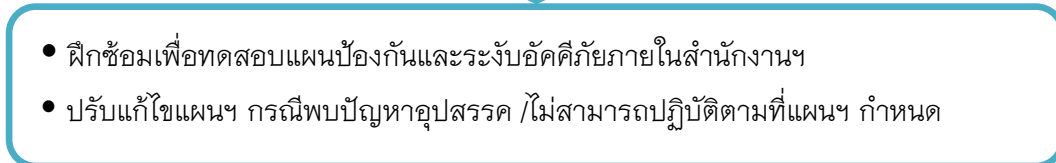
๔.๒) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาควรกำหนดให้มีการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่จัดทำขึ้น ว่าสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงมากน้อยเพียงใด พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับ/แก้ไข/พัฒนาแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้สามารถนำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๕๕ กำหนดให้นายจ้าง จัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการ เช่น จัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และ การบรรเทาทุกข์ ฯลฯ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจทุกแห่งถือปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางในการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในสถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ โดยการจัดทำแผนหรือมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัย อัคคีภัยขึ้นภายในหน่วยงาน จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตามหลักสูตรการดับเพลิงเบื้องต้น และให้มีการฝึกซ้อมแผนให้เป็นไปตามแผนของแต่ละหน่วยงานที่จัดทำขึ้น

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ตระหนักถึงอันตรายและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัย ทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงจัดทำเค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ เพื่อให้คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ รองรับเหตุการณ์อัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นได้

เค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

โดยมีรายละเอียดเค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยพะเยาในแต่ละหัวข้อดังนี้

๑. ความสำคัญของปัญหา

ความสำคัญของปัญหาอันเกิดขึ้นในบริเวณสำนักงาน / เหตุผล ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาต้องจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ขึ้น โดยควรอ้างอิงกฎหมาย/ระเบียบ/มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๕๕ , มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เรื่อง มาตรการและแนวทางในการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในสถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ

๒. วัตถุประสงค์ของแผน

ผลลัพธ์สุดท้ายที่แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ต้องการจะบรรลุให้ชัดเจน และควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น

๒.๑ เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยให้ชัดเจน

๒.๒ เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยภายในบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงานของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

๒.๓ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยจากอัคคีภัยต่อ อาจารย์ นิสิต ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มาติดต่อราชการทุกคน

๓. ขอบเขตของแผน

ขอบเขตการใช้แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาให้ชัดเจน เช่น แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ฉบับนี้ ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในบริเวณสถานที่ปฏิบัติงานของคณะ และบรรเทาสาธารณภัยเขต ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการเท่านั้น ซึ่งหากอัคคีภัยที่เกิดขึ้น มีความรุนแรงจนเกินขีดความสามารถในการควบคุมให้การปฏิบัติเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

๔. ข้อมูลของหน่วยงาน

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงาน

- ที่ตั้งของหน่วยงาน (ควรมีแผนที่/แผนผังของอาคารที่แสดงจุดเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ตำแหน่งการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง ฯลฯ)
- ปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย (เช่น การใช้สถานที่จัดเก็บเอกสารต่างๆ การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า ลักษณะของอาคาร ความพร้อมของอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย การใช้สารเคมีที่อาจเป็นเชื้อเพลิง ฯลฯ)

๔.๒ ข้อมูลบุคลากร

ข้อมูลบุคลากรของหน่วยงาน เช่น จำนวนคน จำแนกเพศชาย-หญิง หรือ จำนวนผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ฯลฯ

๔.๓ ข้อมูลเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อมูลจำนวน/ สภาพการใช้งานของเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยของหน่วยงาน เช่น เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ รถน้ำดับเพลิง อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector) อุปกรณ์แจ้งเตือนเพลิงไหม้ (Fire Alarm) อุปกรณ์ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น ฯลฯ

๕. การปฏิบัติก่อนเกิดอัคคีภัย

๕.๑ การตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย

มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบในการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยของ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา พร้อมทั้ง ให้กำหนดแนวทาง การตรวจตราความปลอดภัยต่างๆ เช่น ให้ หน่วยงาน ก. เป็นหน่วยรับผิดชอบในการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยของ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เช่น ปลั๊กไฟฟ้า เครื่องดับเพลิง แบบเคลื่อนย้ายได้ อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector) อุปกรณ์แจ้งเตือนเพลิงไหม้ (Fire Alarm) ฯลฯ โดยดำเนินการ ดังนี้

- ให้ทุกส่วน/ทุกฝ่ายมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยให้ชัดเจน โดยให้ระบุชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ
- จัดทำแบบฟอร์มการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย
- สํารวจตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยในบริเวณสำนักงาน ว่าพร้อมใช้งานหรือไม่

- จัดทำรายงานผลการตรวจตราความปลอดภัยให้ผู้บริหารทราบ ทั้งนี้ หากพบข้อบกพร่อง/ใช้งานไม่ได้ให้เสนอผู้บริหาร เพื่อสั่งการให้ปรับปรุงแก้ไขโดยด่วน ฯลฯ

๕.๒ การรณรงค์ เผยแพร่ และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบการรณรงค์ เผยแพร่ และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยให้แก่เจ้าหน้าที่ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมีจิตสำนึกในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาคอัคคีภัยอย่างจริงจัง เช่น

ให้ หน่วยงาน ข. จัดกิจกรรม/โครงการในการรณรงค์ เผยแพร่ และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยแก่เจ้าหน้าที่ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เช่น วิชาการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้น การอพยพหนีไฟ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยเมื่อต้องเผชิญเหตุเพลิงไหม้ ฯลฯ

๕.๓ การฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ

มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ พร้อมทั้ง ประเมินผลการฝึกเพื่อทดสอบแผนดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการปรับปรุง ทบทวน และแก้ไขแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น

ให้ หน่วยงาน ค. เป็นหน่วยรับผิดชอบการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ พร้อมทั้ง ประเมินผลการฝึกเพื่อทดสอบแผนดังกล่าวและประมวลข้อมูลมาประกอบการปรับปรุง ทบทวน และแก้ไขแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ โดยทำการฝึกทดสอบแผนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือ เป็นประจำทุกเดือน ฯลฯ

๕.๔ การเตรียมพร้อมสำหรับการอพยพหนีไฟ

กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมไว้ก่อนล่วงหน้า หากมีการอพยพหนีไฟ โดยให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนอพยพหนีไฟ การจัดทำบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีเอกสารและทรัพย์สินทางราชการสำคัญที่ต้องขนย้าย การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการขนย้ายทรัพย์สินทางราชการ เช่น

ให้ หน่วยงาน ง. ดำเนินการเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการอพยพหนีไฟ ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแผนการอพยพหนีไฟของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยให้ กำหนดผู้นำการอพยพ ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ เส้นทางหนีไฟ จุดรวมพล จุดรองรับการอพยพ สัญลักษณ์สำหรับใช้ในการอพยพ ข้อปฏิบัติในการอพยพ ฯลฯ

๒. จัดทำบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับใช้ในการตรวจสอบยอดผู้อพยพ โดยให้ทำการปรับปรุงบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๓. จัดทำบัญชีเอกสารและทรัพย์สินสำคัญทางราชการที่ต้องขนย้ายเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ พร้อมทั้งจัดทำสัญลักษณ์เรียงลำดับความสำคัญ เช่น หมายเลข ๑ = ขนย้ายลำดับที่ ๑, หมายเลข ๒ = ขนย้ายลำดับที่ ๒, หมายเลข ๓ = ขนย้ายลำดับที่ ๓ เป็นต้น

๔. มอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการขนย้ายและเก็บรักษาทรัพย์สิน เอกสาร และทรัพย์สินสำคัญของทางราชการตามบัญชีที่จัดทำขึ้น ฯลฯ

๖. การปฏิบัติระหว่างเกิดอัคคีภัย

การปฏิบัติระหว่างเกิดอัคคีภัยในเวลาราชการ

๖.๑.๑ การแจ้งเหตุเพลิงไหม้

กำหนดจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ช่องทางการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แนวทางการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ พร้อมทั้ง กำหนดผู้ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิงให้ชัดเจน

๑. ให้ดับเพลิงเทศบาลแม่กา อ. เมือง จ. พะเยา เป็นหน่วยงานรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ โดยให้แจ้งเหตุเพลิงไหม้ผ่านหมายเลข ๐๕๔-๔๖๖-๖๐๕ ถึง ๗ เป็นจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้

๒. ให้ คณบดีศิลปศาสตร์ เป็นผู้อำนวยการดับเพลิง ตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

๓. ให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์คนแรกตัดสินใจว่าสามารถดับเพลิงได้ด้วยตนเองหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งเหตุเพลิงไหม้ไปยังจุดดับแจ้งเหตุเพลิงไหม้...(๐๕๔-๔๖๖-๖๐๕ หมายเลขโทรศัพท์ที่กำหนดเป็นจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้)... ฯลฯ

๖.๑.๒ การดับเพลิง

๑. เมื่อเจ้าหน้าที่ที่อยู่ประจำจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ได้รับการร้องขอความช่วยเหลือหรือได้รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ให้เข้าทำการดับเพลิงทันที พร้อมทั้ง แจ้งหัวหน้าหน่วยงานเข้าบัญชาการเหตุการณ์ในฐานะผู้อำนวยการดับเพลิง

๒. หากเพลิงไหม้มีความรุนแรงลุกลามจนเกินขีดความสามารถในการควบคุม ให้แจ้งเหตุเพลิงไหม้ไปยังสถานีดับเพลิงใกล้เคียงผ่านหมายเลข ๑๙๙ พร้อมทั้ง สั่งการให้อพยพหนีไฟตามแผนอพยพหนีไฟที่จัดทำไว้ ฯลฯ

๖.๑.๓ การอพยพหนีไฟ

๑. หากเพลิงไหม้มีความรุนแรงลุกลามจนเกินขีดความสามารถในการควบคุมของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ผู้อำนวยการดับเพลิงเป็นผู้สั่งการให้อพยพหนีไฟตามแผนอพยพหนีไฟ

๒. เมื่อผู้อำนวยการดับเพลิงได้สั่งการอพยพหนีไฟให้ผู้นำอพยพ (ตามที่กำหนดไว้ในแผนอพยพหนีไฟ) นำอพยพเจ้าหน้าที่ไปตามเส้นทางอพยพที่กำหนดไปยังจุดรวมพลและจุดรองรับการอพยพโดยเร็ว

๓. ให้ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ (ตามที่กำหนดไว้ในแผนอพยพหนีไฟ) ทำการตรวจสอบยอดจำนวนเจ้าหน้าที่ ณ จุดรวมพล กรณีพบจำนวนเจ้าหน้าที่ครบถ้วนให้นำอพยพไปยังจุดรองรับการอพยพ หากไม่ครบถ้วนให้รายงานผู้อำนวยการดับเพลิงสั่งการให้เข้าทำการค้นหาผู้ที่อาจติดค้างอยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ

๔. หากค้นพบผู้ได้รับบาดเจ็บให้รายงานผู้บัญชาการเหตุการณ์ทันที พร้อมทั้งช่วยเหลือผู้บาดเจ็บมายังจุดปฐมพยาบาล หากมีผู้ได้รับบาดเจ็บรุนแรงให้ส่งต่อไปยังโรงพยาบาลใกล้เคียง

๕. เมื่อเพลิงสงบให้ผู้อำนวยการดับเพลิงสั่งการให้เจ้าหน้าที่อพยพกลับ ฯลฯ

ทั้งนี้ ควรจัดทำแผนภาพแสดงแนวทางปฏิบัติในการอพยพหนีไฟเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าใจและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันตามแผนผังในหน้าที่ ๑๕

แผนภาพ : การอพยพหนีไฟ

๓. การปฏิบัติหลังเกิดอัคคีภัย

แนวทางปฏิบัติภายหลังจากสถานการณ์อัคคีภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว โดยให้ดำเนินการเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลความเสียหาย การฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ การกำหนดแผนสำรองในกรณีอัคคีภัยที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสำคัญจนไม่สามารถรองรับการปฏิบัติงานได้ **ให้งานการเงิน และพัสดุ (นางสาวอรนภา ใจดี และ นางสาวปณิดา สุขะ)** ดำเนินการรวบรวมข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพย์สินของทางราชการ รายงานให้คณบดี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาทราบ เพื่ออนุมัติให้ความช่วยเหลือ /ฟื้นฟูบูรณะ/ปรับปรุงพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายจากอัคคีภัยที่เกิดขึ้น

๔. การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

๑. กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละภารกิจในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากอัคคีภัยตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ อย่างชัดเจน เช่น จัดทำคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย เป็นต้น

๒. กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ เช่น การแต่งตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ เป็นต้น

๓. กำหนดให้มีการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่จัดทำขึ้น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง/แก้ไข/พัฒนาแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้สามารถนำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ฯลฯ

๙. ภาคผนวก

บัญชีรายชื่อหน่วยงานติดต่อกรณีเกิดอัคคีภัย

หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
๑. แจ๊งเหตุเพลิงไหม้ดับเพลิงเทศบาลแม่กา อ. เมือง จ.พะเยา	๐๕๔-๕๖๖-๖๐๕ ถึง ๗
๒. สายด่วน	๑๖๖๙
๓. ศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยพะเยา	๐๕๔-๕๖๖-๖๙๙
๔. มุขนิธิกัญภัยสือชา	๐๖-๑๕๙๐-๘๔๒๑
๕. โรงพยาบาลพะเยา	๐๕๔-๕๐๙-๓๐๐
๖. โรงพยาบาลพะเยาราม	๐๕๔-๕๑๑-๑๑๑
๗. สถานีตำรวจภูธรแม่กา อ. เมือง จ.พะเยา	
๘. ประชาสัมพันธ์จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๕๘๑-๑๓/๐๔ และ ๐๕๔-๕๑๑-๑๔๒๘
๙. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พะเยา	๐๕๔-๕๔๙-๕๒๘
๑๐. การประปาส่วนภูมิภาค พะเยา	๐๕๔-๕๓๑-๐๙๐

แบบตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่	รายการ	จำนวน	ผลการตรวจตรา		การปรับปรุง/แก้ไข		หมายเหตุ
			เรียบร้อย	ชำรุด/ ใช้งาน ไม่ได้	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ปรับปรุง/แก้ไข เรียบร้อย	
๑	ปลั๊กต่างๆ						
๒	กระตักน้ำร้อน						
๓	คอมพิวเตอรื						
๕	เครื่องปรับอากาศ						
๖	สวิตซ์ไฟฟ้า						
๗	ถังดับเพลิง						
๘	อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector)						
๙	อุปกรณ์แจ้งเตือน เพลิงไหม้ (Fire alarm)						
๑๐	เส้นทางหนีไฟ (ควรตรวจตราให้ ครอบคลุมเกี่ยวกับ มาตรฐานของประตู ผนัง และพื้นที่ใช้เป็นเส้นทาง หนีไฟว่าสามารถทน ความร้อนได้เพียงพอ หรือไม่)						
๑๑	ป้ายสื่อความหมาย ปลอดภัย เช่น ทางหนีไฟ ทางเข้า/ทางออก ฯลฯ						
๑๒	อื่นๆ (โปรดระบุ).....						

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจตรา
()

ตำแหน่ง.....

วันที่ตรวจตรา.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนอพยพหนีไฟของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่	ข้อกำหนดในการอพยพ	รายละเอียด
๑	ผู้นำการอพยพ	<p>กำหนดผู้ที่ทำหน้าที่นำอพยพ พร้อมผู้นำอพยพสำรอง ๑-๒ คน (กรณีผู้นำอพยพไม่สามารถปฏิบัติงานได้) โดยให้ระบุชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ</p> <p>๑. คณบดี คณะศิลปศาสตร์ ผู้นำการอพยพ เบอร์โทรศัพท์.....</p> <p>๒. ผศ.ดร. คมกฤษ ตาชม รองคณบดีฝ่ายวิชาการ เบอร์โทร ๐๘๓-๐๓๙-๘๓๙๐</p> <p>๓. ผศ.ดร. จิตติมา กาวีระ รองคณบดีฝ่ายบริหาร เบอร์โทร ๐๘๖-๕๕๔-๖๙๒๐</p>
๒	ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ	<p>กำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ พร้อมผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพสำรอง ๑-๒ คน (กรณีผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพไม่สามารถปฏิบัติงานได้) โดยให้ระบุชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ</p> <p>๑. ดร. รัตนา ยาวีเลิง ผู้ช่วยคณบดี เบอร์โทร ๐๖-๒๒๓๗๘-๐๒๕๕</p> <p>๒. อาจารย์ณัฐวร วงศ์จิตราท ผู้ช่วยคณบดี เบอร์โทร ๐๘๖-๒๐๕-๐๑๑๒</p> <p>๓. นายกิตติพนธ์ เจริญกุล เจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ เบอร์โทร ๐๙๙-๙๓๐-๓๙๒๕</p>
๓	ผู้ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาล	<p>กำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาล พร้อมผู้ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาลสำรอง ๑-๒ คน (กรณีผู้ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาลไม่สามารถปฏิบัติงานได้) โดยให้ระบุชื่อ-นามสกุล ตำแหน่งและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ</p> <p>๑. นายเฉลิมพันธ์ แก้วกันทะ เจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ เบอร์โทร ๐๘๑-๑๖๔-๕๙๔๕</p> <p>๒. นางสาวปวีลี ดวงดี เจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ เบอร์โทร ๐๘๔-๑๓/๓-๙๙๓๙</p> <p>๓. นางสาวปณิดา สุขะ เจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ เบอร์โทร ๐๘๓-๐๖๓-๙๑๐๘</p>

ที่	ข้อกำหนดในการอพยพ	รายละเอียด
๔	เส้นทางอพยพหนีไฟ	อพยพตามแผนผังเส้นทางหนีไฟที่ได้ติดตั้งไว้แล้วทั่วทั้งตึกคณะศิลปศาสตร์ *ดูตัวอย่างแผนผังหน้าที่ ๒๑
๕	จุดรวมพล	ลานหน้าอาคารคณะศิลปศาสตร์
๖	ข้อควรปฏิบัติในการอพยพหนีไฟ	<ul style="list-style-type: none"> - พยายามตั้งสติให้ดี ควบคุมอารมณ์ให้สงบ มั่นคง ไม่ตื่นตระหนก - ห้ามใช้ลิฟต์ในขณะที่เกิดอัคคีภัยโดยเด็ดขาด และให้ใช้บันไดหนีไฟและทางหนีไฟ - ขณะอพยพให้ใช้วิธีเดินเร็วชิดด้านขวาเป็นหลัก ห้ามวิ่งหรือเดินช้า - เชื้อเพลิงและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้นำอพยพอย่างเคร่งครัด - ห้ามชนล้มภาวะใดๆ ติดตัวไปในขณะอพยพ ยกเว้นเงินและเอกสารสำคัญ - ระหว่างการอพยพห้ามเดินคุยเล่นกัน อย่าส่งเสียงเอะอะหรือเร่งให้คนที่อยู่ข้างหน้าเดินเร็วขึ้น อย่าผลัก อย่าดัน หรือแข่งกัน - หากออกจากบันไดหนีไฟเป็นคนสุดท้ายให้ปิดประตูหนีไฟ เพื่อป้องกันควันไฟเข้าไปในช่องบันไดหนีไฟ - เมื่อเดินทางออกมาภายนอกห้องแล้ว ห้ามเดินทางย้อนกลับเข้าไปที่ห้องอีก ไม่ว่าจะนึกเรื่องสำคัญอะไรขึ้นมาได้ก็ตาม <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>

ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง

วิธีการใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง

	<p>1. ดึงสลักออกจากคันบีบ</p>	
	<p>2. จับปลายสายพร้อมบีบคันบีบ</p>	
	<p>3. ฉีดไปที่ฐานของไฟ ห่างจากไฟ 2-4 เมตร</p>	

ถังดับเพลิง
FIRE EXTINGUISHER

